

Skutečná nemoc českého zdravotnictví a medicíny

Medical Tribune 1/2016

25.01.2016 10:36

Zdroj: www.tribune.cz

Autor: Doc. MUDr. Petra Tesařová, CSc.

"České zdravotnictví je v závažné personální krizi, která souvisí s dlouhodobým podceněním medicínského softwaru, představovaného zdravotníky všech profesí. Po revoluci jsme byli připraveni obětovat svoji kvalitu života tomu, že jsme mohli téměř okamžitě léčit tak, jako léčili naši evropští kolegové, i když v otlučených budovách, za špatnou mzdu a s mnoha hodinami přesčasů. Doufali jsme, že to je přechodná fáze, a rozhodně netušili, že se petrifikuje na nekonečno," píše pro MT doc. MUDr. Petra Tesařová...

Ke konci minulého roku mě nezávisle na sobě oslovily dvě novinářky z renomovaných českých periodik s prosbou, abych shrnula pokroky ve svém oboru za uplynulý rok. Jedna z otázek se týkala také stavu českého zdravotnictví. Když mi přišly články ke korektuře, toto téma v nich vůbec nefigurovalo. Poptávala jsem se na důvody a dozvěděla se, že není dobré končit rok pesimistickými výhledy a že takovou poplašnou zprávu by si ještě mohl někdo přečíst a já bych mohla mít problém. Na můj argument, že do novin se věci píše právě proto, aby si je někdo přečetl, jsem už odpověď nedostala.

Jaká to byla úleva, když po roce 1989 zmizela oktrojovaná cenzura, teď je ale plíživě nahrazována autocenzurou, za níž stojí možná strach o místo, strach ze skandalizace nebo prostě jen snaha nekomplikovat si život. Tak postupně vzniká mediální virtuální realita, na hony vzdálená skutečnosti. Řeší se integrace čínské medicíny, legalizace marihuany, elektronické recepty, domácí porodů a přitom hrozí, že brzy zásadně klesne úroveň bazální zdravotní péče.

České zdravotnictví je v závažné personální krizi, která souvisí s dlouhodobým podceněním medicínského softwaru, představovaného zdravotníky všech profesí. Po revoluci jsme byli připraveni obětovat svoji kvalitu života tomu, že jsme mohli téměř okamžitě léčit tak, jako léčili naši evropští kolegové, i když v otlučených budovách, za špatnou mzdu a s mnoha hodinami přesčasů. Doufali jsme, že to je přechodná fáze, a rozhodně netušili, že se petrifikuje na nekonečno.

Zatímco ještě donedávna byl problém nedostatku lékařů a sester v České republice především otázkou peněz, a ještě před pár lety by možná stačilo nalít do zdravotnických mezd částku, která se prošťurovala v rámci arbitráže Diag Human nebo při stavbě tunelu Blanka či v jiných úspěšných tunelech, jako byl IZIP nebo Opencard, teď už je situace zcela jiná a není to jenom v penězích.

Mladí lékaři mají vzdělání, které mohou daleko lépe než u nás uplatnit v Evropě nebo zámoří, jsou sebevědomí, umějí několik jazyků a váží si svého volného času. Nejsou ochotni kompenzovat svoji ubohou základní mzdu obrovským množstvím přesčasových hodin, chtějí se věnovat rodině, cestovat tak, jak to dělají jejich vrstevníci ve stejném oboru ve světě. Odmítají žít v podivném provizoriu, bastlit provoz oddělení, ambulancí a klinik a ucpávat díry v jejich provozu, jako jsme to celá léta prováděli my.

Fungování českého zdravotnictví závažně podvazuje i prohlubující se nedostatek sester, po kterých se na jedné straně vyžaduje vysokoškolské vzdělání, za které ale provádějí často málo kvalifikovanou práci, za nízkou mzdu a v mnoha případech ve směnném provozu. Není tedy divu, že hledají uplatnění jinde a ze zdravotnictví odcházejí. Z těchto důvodů se zavírají celá oddělení nemocnic, nejsou lékaři a sestry do nočních a víkendových služeb, omezuje se intenzivní medicína, personální nouze ohrožuje fungování záchranné služby a českého zdravotnictví jako celku, protože pacientů přibývá.

Taková je skutečná realita roku 2016 v české medicíně. Ještě před pěti lety se na mě obraceli pacienti proto, abych jim léčila karcinom prsu, což je moje specializace, nyní dostávám mnoho žádostí o zprostředkování ortopedického, zubního, krčního nebo neurologického vyšetření, což je zcela mimo můj obor. Přesně takhle to nefungovalo za socialismu, a to je opravdu varovný příznak. Ani lékaři, ani sestry svůj osud v České republice nemohou sami změnit, myslím ale, že je potřeba o současně alarmující situaci mluvit a psát. Třeba si to někdo přečte.

Doc. MUDr. Petra Tesařová, CSc., Onkologická klinika 1.LF UK a VFN v Praze